

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК ОСНОВА УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

У сучасних умовах, пов'язаних з військово-політичною обстановкою, суспільною напругою сьогодні особливо важливо сформувані в українському суспільстві почуття справжнього патріотизму як головної духовно-моральної цінності, що розвиває у молоді соціально важливі якості, які вона зможе проявити у захисті інтересів своєї родини, рідного краю, Батьківщини.

Зміни, що сталися не лише у нашій державі, а й у свідомості громадян спонукали до переосмислення деяких підходів щодо національно-патріотичного виховання. Визначальна роль у справі національно-патріотичного виховання підростаючого покоління належить освітнім закладам. Освітні заклади несуть відповідальність за формування у юного покоління високих патріотичних почуттів, національної гідності, чітко визначеної громадянської позиції, готовності до захисту інтересів народу, цілісності і незалежності Батьківщини.

Таким чином, головною метою національно-патріотичного виховання сучасної вітчизняної освіти є формування соціально активної особистості з високим рівнем відповідальності, національної свідомості, почуттям вірності і любові до Батьківщини, готовності до виконання громадянських та конституційних обов'язків.

Питання формування відповідальності особистості є одним із важливих у виховній роботі з учнями. Цій проблемі приділяли увагу багато вчених (І. Бех, Т. Веретенко, В. Горовенко, М. Левківський, А. Макаренко, Н. Огренич, В. Оржеховська, В. Савченко, М. Сметанський, В. Сухомлинський та ін.).

Основою громадянського суспільства є особистість, основними характеристиками якої слід вважати: 1) високий рівень соціального, інтелектуального розвитку; 2) усвідомлення себе вільним членом суспільства; 3) усвідомлення себе патріотом своєї держави; 4) володіння правами та свободами [1].

На шляху до утвердження громадянського суспільства має бути утвердження громадянськості, яка характеризує громадянина як свідомого члена суспільства, який здатний до активної участі у справах суспільства і держави на основі усвідомлення власних прав та обов'язків, особистості, що володіє зрілою політичною та правовою свідомістю, є патріотом своєї країни. Таким чином, сучасна молода людина має виробити такі особистісні якості, яких потребує життя. Передусім, її розум має бути креативним, а не репродуктивним. Головною метою освіти повинно стати виховання нової особистості, орієнтованої на почуття патріотизму, на високі загальнолюдські цінності, а не на цінності суспільства споживання.

Дуже важливим для виховання патріотичних почуттів є знання минулого. Знання історії необхідно для формування громадянської позиції зростаючої людини, виховання любові до Батьківщини, гордості за людей, працею яких розвивалася наша країна, почуття причетності до минулого, сьогодення та майбутнього свого народу. Не менш важливе навчання дитини народним пісням, танцям, традиційним бойовим мистецтвам. Вони покликані перетворити моральний і духовний світ дитини, зробити традицію частиною життя, а не екзотикою, яку можна побачити тільки на окремих святах.

Серед основних принципів взаємовідносин на всіх рівнях міжособових, міжконфесійних та міждержавних стосунків, що запобігають етнічній, релігійній й ідеологічній ворожнечі у сучасному світі, повинні бути взаємоповага представників різних культур, визнання унікальності та неповторності кожної окремої особистості. Тому посилення саме гуманістично орієнтованого виховання молоді покликане

сприяти розвитку інтегруючих процесів у різних сферах міжлюдських відносин і суспільного життя та створити оптимальні умови для подальшої розбудови громадянського суспільства в Україні.

Серед завдань державної освітньої політики на сучасному етапі повинні постати наступні: 1) сприяння ініціативі та активності молоді у всіх сферах життєдіяльності суспільства, розширення її участі у формуванні та реалізації державної політики щодо розв'язання соціальних проблем молоді; 2) підвищення ефективності державної освітньої політики на локальному рівні; 3) поліпшення координації зусиль органів державної влади та громадських організацій у сфері реалізації державної освітньої політики; 4) зміцнення матеріально-технічного та фінансового забезпечення установ, закладів, громадських організацій, що працюють з дітьми та молоддю; 5) підтримка молодіжних та дитячих громадських організацій та їх спілок у реалізації програм, спрямованих на вирішення проблем молоді; 6) пропагування кращих творів вітчизняної та зарубіжної літератури і мистецтва через засоби масової інформації; 7) активізація взаємодії органів державної влади, громадських організацій, адміністрацій навчальних закладів, батьків щодо формування позитивних стереотипів, ідеалів, смислів життя молоді людини [2, с. 8].

Виховання Людини-Патріота повинне стати пріоритетною складовою процесу соціалізації особистості. Особливу увагу слід звернути на формування психолого-педагогічної культури батьків, на сучасні форми взаємодії з батьками, на шляхи адаптації та соціалізації дітей вимушених переселенців.

Вирішення цих завдань сприятиме поступовому вирішенню молодіжних проблем, формуванню повноцінної, високоморальної особистості, здатної спрямувати свою діяльність у напрямок, що утворює культуру та розвиває суспільство. Таким чином, головний внесок у вихованні патріотизму, особистої відповідальності перед суспільством має здійснювати освітня система, яку необхідно розширити більш організованим і культурно-науковим інформаційним простором, що має надалі удосконалюватися – містити не тільки державні, але й громадські засоби масової інформації та ін.

Від того, як ми виростимо наших дітей, залежить майбутнє нашої країни, а також чи будемо ми задаватися питаннями байдужості молоді, або ж будемо пишатися своїми нащадками.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Просолович Ю. Л. Особистість та громадянське суспільство в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/5_SWMN_2012/Philosophia/2_100762.doc.htm.

2. Бадюл О. С. Цінності освіти в системі ціннісних установок особистості в сучасному українському суспільстві / О. С. Бадюл // Наукове пізнання: методологія та технологія. – 2009. – Вип. 2. – С. 3–8.

3. Долгополий В. Національно-патріотичне виховання як головний фактор розвитку громадянського суспільства. – Режим доступу: <http://department.osvita-dnopr.com/metodichni-rekomendatsiji/7331-natsionalno-patriotichne-vikhovannya-yak-golovnij-faktor-rozvitku-gromadyanskogo-suspilstv>.